

Iz mladostnih načrtov.

XVI.

Hrepenel sem po bogastvu. Bogat biti, je res nekaj vabljivega. Denarja imaš dovolj in z denarjem vsega, kar ti poželi srce. Samo — kako bi najložje postal bogat!

Ali naj kupim graščino? To sem že davno vedel, da po gradovih ne prebivajo berači. Tega pa nisem vedel in še danes ne vem, kje bi dobil toliko denarja.

Da, denarja! Prvi pogoj za bogastvo je vendar denar. Če ni denarja, pa ni bogastva. Poskrbeti moram za denar, potem bom šele skrbel za grajščino.

V mestu sem videl, kako hodijo ljudje v hiše, kjer je nad vrati zapisano »trgovina«. Tudi sam sem šel kdaj v tako hišo. Koliko je bilo v prodajalni naprodaj! Vse za denar! Če je kdo na svetu bogat, mora biti pač gotovo trgovec. Ljudje prihajajo in odhajajo, prinašajo denar in odnašajo nakupljeno blago, trgovec pa dela račune in spravlja denar. In kam ga je spravljal? V denarnico mar, kakor oče doma, če prodado vola? O kaj še! Kar skrinjico ima in vanjo meče denar za denarjem, dokler ni polna. Kdo ve, kaj neki stori potem, ko je skrinjica polna? Gotovo ima gori kje pod streho veliko skrinjo, polno denarja? Mogoče ima še več skrinj, eno za vinarje, drugo pa za krone, tretjo pa za papirnati denar.

Ob nedeljah je bila pa tista trgovina redno zaprta. Tudi trgovca ni bilo nikjer. O že vem, kje je! Pri skrinjah sedi in denarce prešteva. O, ko bi jaz mogel sestiti na njegovo mesto!

Bral sem povest o nekem Svetinu. Našel je tisti Svetin veliko svoto denarja, ki jo je izgubil bogat trgovec. Na potu je pa Svetin srečal tistega trgovca, ki je izgubil denar. Ves žalosten in potrj je bil trgovec. Svetin mu da nazaj izgubljeni denar, trgovec pa izve, kako je svetin reven in zapuščen, pa vendar pošten človek. Vzame ga k sebi in mu nazadnje prepusti vso svojo trgovino.

Kaj, ko bi se še meni kaj takega pripetilo? Nekaj trgovcev poznam, treba bo nanje paziti, kdaj

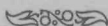
bodo kam šli in kaj izgubili. Res sem jih vzel na piko. Kadar sem koga videl, da je kam šel, pa sem šel za njim gledat, če bo kaj izgubil. Ali moja pota so bila zastonj. Čisto zastonj! Noben trgovec ni hotel nič izgubiti. Svetinova sreča me ne bo našla, jaz pa nje ne.

Pa bi se bil šel učiti v trgovino, mi svetujete danes. Prepozno! Gotovo bi se bil izučil za trgovca in bi bil danes že mogoče bogat, če bi ne bilo sladkorja na svetu in če bi jaz ne bil tako velik prijatelj te sladkobe — ali pa njegov sovražnik — kakor se vzame. Videti ga ne morem in najrajši bi vsega pojedel. Zato me radi tega prijateljstva niso dali v trgovino, zato pa še tudi danes nisem bogat.

*

No, vsaka reč ima svoj konec, in moji načrti tudi. Marsikak stan mi je bil všeč, ali vsak ne more postati vse. Stanovi so različni, pa le zlata zadovoljnost dela človeka v vsakem stanu srečnega in veselega. Kjer te ni, ni sreče, ni veselja. Ob slovesu, ob koncu svojih mladostnih načrtov, pa želim in voščim vsem našim malim zvrhano mero zadovoljnosti, sreče in veselja.

J. E. Bogomil.

Izdal se je.

Z Izidorjem sva hodila skupaj v šolo. Izidor je sedel v klopi, jaz gori za mizo, Izidor se je učil, jaz sem ga pa učil. Mladí mož je imel precej trdo glavo, zato so šolski nauki bolj počasi prodirali v njegove možgane. Hudoben pa ni bil, zato sva postala in ostala prijatelja in sva še sedaj.

Prišel je čas, ko sva se ločila. Hišica Izidorjevih staršev je bila majhna, v njej ni bilo prostora za vseh pet otroških glav. Zato je moral Izidor po svetu. Šel je v Ljubljano in se pripravljaj za bodočega čevljarja, jaz sem pa tudi kmalu potem šel drugam. Ali Izidor me ni pozabil. Kmalu dobim iz Ljubljane razglednico, pisano z okorno pisavo. Pogledam in preberem kratko vsebino. Izidor mi pošilja iz Ljubljane